

Věc: Informace – okruh údajů potřebných pro posouzení splnění podmínek pro snížení kauce distributora pohonných hmot

Ke znění zákona platnému dne: 22. 5. 2017

Ke znění zákona účinnému od: 6. 6. 2017

Doplňuje/mění předchozí zveřejněná stanoviska: žádné

Zpracoval: kpt. Ing. Pavel Říha

Dne: 11. 9. 2017

Informace je vydána v souvislosti s ustanovením § 6ie odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), kdy celní úřad pro distributory pohonných hmot zveřejní okruh údajů potřebných pro posouzení splnění podmínek pro snížení kauce, které je distributor pohonných hmot povinen celnímu úřadu sdělovat a které v souvislosti se snížením kauce uvádět nemusí.

1. Registrace distributora pohonných hmot jako podmínka pro snížení kauce

Registrace distributora pohonných hmot je dle § 6ib odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách podmínkou pro snížení kauce.

Distributor pohonných hmot nemusí dle § 6ie odst. 3 zákona o pohonných hmotách uvádět údaje, které má celní úřad k dispozici, nebo jejichž změnu může celní úřad automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků a evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup.

Distributor pohonných hmot tedy **nemusí** k žádosti o snížení kauce dokládat, že je registrovaným distributorem pohonných hmot, jelikož tato skutečnost je celnímu úřadu známa.

Podmínka registrace distributora pohonných hmot musí být dle § 6ib odst. 2 zákona o pohonných hmotách splňována nepřetržitě po dobu alespoň 3 po sobě jdoucích let bezprostředně předcházejících dni podání žádosti o snížení kauce.

2. Distribuce pohonných hmot ve stanoveném objemu jako podmínka pro snížení kauce

Distribuce pohonných hmot v objemu nejméně 300 000 litrů za kalendářní čtvrtletí a nejvíce 3 000 000 litrů za kalendářní čtvrtletí je dle § 6ib odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách podmínkou pro snížení kauce.

Podmínka týkající se požadovaného minimálního objemu distribuce pohonných hmot za kalendářní čtvrtletí musí být splňována nepřetržitě po dobu alespoň 12 po sobě jdoucích kalendářních čtvrtletí bezprostředně předcházejících dni podání žádosti o snížení kauce.

Distributor pohonných hmot **nemusí** dokládat objem distribuce za období od 1. 7. 2015, jelikož tento údaj je celnímu úřadu znám z údajů obdržných v rámci oznamovací povinnosti distributora pohonných hmot upravených v § 6ka odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Za období do 30. 6. 2015 však objem distribuce doložit **musí**.

3. Ekonomická stabilita jako podmínka pro snížení kauce

Ekonomická stabilita je dle § 6ib odst. 1 písm. c) zákona o pohonných hmotách jednou z podmínek pro snížení kauce distributora pohonných hmot.

V zájmu zachování právní jistoty adresátů této normy a jednotnosti rozhodování celních úřadů jsou níže uvedena pravidla pro posuzování a uplatňování této podmínky v rámci řízení o snížení kauce u distributora pohonných hmot.

Dle ustanovení § 6ic zákona o pohonných hmotách je ekonomicky stabilní ten, kdo nevykazuje riziko, že nedostojí svým platebním povinnostem vůči orgánům Celní správy České republiky nebo vůči orgánům Finanční správy České republiky, na základě

a) hodnocení ukazatelů rentability, likvidity, finanční stability, aktivity a produktivity práce posuzovaných na základě údajů oznámených distributorem pohonných hmot nebo zjištěných celním úřadem,

b) dalších skutečností významných pro posouzení tohoto rizika.

Za účelem posouzení ekonomické stability distributora pohonných hmot provádí celní úřad finanční analýzu, v rámci které se hodnotí vývoj subjektu v oblastech rentability, likvidity, finanční stability, aktivity a produktivity práce za hodnocená účetní období. Hodnocené ukazatele se posuzují v čase a poměřují se s doporučenými hodnotami i s hodnotami odvětvového průměru v rámci odvětví hlavního předmětu činnosti. Finanční analýza vychází z dat očištěných o nestandardní položky (neprodejné zásoby, nedobytné pohledávky, tvorba a zúčtování opravných položek a rezerv, prodej dlouhodobého majetku a materiálu, mimořádné, resp. neopakovatelné výnosy a náklady a jiné). Na základě zpracované finanční analýzy je hodnocení subjektu shledán finančně stabilní či nestabilní.

Finančně stabilní je z pohledu Celní správy České republiky subjekt, který vykazuje dostatečnou úroveň rentability (podnikání za účelem dosažení zisku, dlouhodobé potřeby mají být kryty dlouhodobými zdroji) při dostatečné úrovni jištění finančních rizik (likvidity, finanční stability). Tato podmínka v sobě obsahuje definici solventnosti (schopnosti dostát svým závazkům), jakož i zlaté bilanční pravidlo (krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji).

Údaje potřebné pro zpracování finanční analýzy vychází především z těchto dokumentů, které distributor pohonných hmot předkládá k žádosti o snížení kauce:

- **přiznání k dani z příjmů** za poslední 2 zdaňovací období, která předcházela zdaňovacímu období, v němž byla žádost o snížení kauce podána,
- **účetní závěrka** u osob vedoucích účetnictví, popřípadě výkaz o majetku a závazcích a o příjmech a výdajích u osob vedoucích daňovou evidenci, a to za poslední 2 zdaňovací období u daně z příjmů, která předcházela zdaňovacímu období u daně z příjmů, v němž byla žádost o snížení kauce podána.

Dále se vychází zejména z těchto dokumentů, pokud nebyly součástí účetní závěrky:

- **přehled přijatých úvěrů a půjček** včetně termínu splatnosti a roční výše splátek,
- **výše závazků z finančního pronájmu** (leasingových závazků) se splatností do 1 roku a nad 1 rok,
- **přehled majetku zatíženého zástavním právem** s uvedením jeho účetní hodnoty,

- **výše pohledávek a závazků** po lhůtě splatnosti více než 180 dní a více než 360 dní,
- poslední známá skutečnost k měsíci, případně čtvrtletí předcházejícímu datu podání žádosti o snížení kauce v rozsahu **rozvahy a výkazu zisku a ztráty** u osob vedoucích účetnictví,
- ostatní podklady potřebné pro posouzení ekonomické stability, například při přeměnách společností **zahajovací rozvaha, projekt fúze, projekt rozdělení**.

V případě osob, které mají povinnost mít ověřenu účetní závěrku auditorem podle zákona o účetnictví, se vychází také ze **zprávy auditora**.

Pokud má subjekt povinnost sestavovat **konsolidovanou účetní závěrku**, popřípadě povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky podle zákona o účetnictví, vychází se také z konsolidované účetní závěrky.

Hledisko finanční stability je klíčovým parametrem pro splnění podmínky ekonomické stability. Společně s tímto parametrem celní úřad v rámci hodnocení ekonomické stability bere v úvahu i další skutečnosti významné pro posouzení rizika, že distributor pohonných hmot nedostojí svým platebním povinnostem vůči orgánům Celní správy České republiky nebo vůči orgánům Finanční správy České republiky. Tyto skutečnosti jsou předmětem správní úvahy celního úřadu a jsou uplatňovány s ohledem na individuální podmínky daného řízení.

4. Spolehlivost osoby vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot jako podmínka pro snížení kauce

Spolehlivost osoby vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot je dle § 6ib odst. 1 písm. d) zákona o pohonných hmotách podmínkou pro snížení kauce distributora pohonných hmot.

Za osobu vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot je považován statutární orgán nebo člen statutárního orgánu tohoto distributora a odpovědný zástupce tohoto distributora. Dospěje-li celní úřad k závěru, že se u daného distributora nachází další osoba vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot, pak může (např. na výzvu) celní úřad požadovat prokázání spolehlivosti i této další osoby.

Dle ustanovení § 6b zákona o pohonných hmotách se za spolehlivou pro účely zákona o pohonných hmotách považuje osoba, která je bezúhonná a v posledních 3 letech neporušila závažným způsobem daňové nebo celní předpisy nebo zákon o pohonných hmotách.

V zájmu zachování právní jistoty a jednotnosti rozhodování celních úřadů jsou níže uvedena pravidla pro posuzování a uplatňování podmínky spolehlivosti osoby vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot v rámci řízení o snížení kauce u distributora pohonných hmot a pravidla pro posuzování pojmu „závažné porušení daňových nebo celních předpisů nebo zákona o pohonných hmotách“, který byl zákonem o pohonných hmotách přenechán k výkladu správní praxi.

Bezúhonností se rozumí skutečnost, že osoba nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin proti majetku nebo pro trestný čin hospodářský, nebo se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena.

Za trestné činy proti majetku se podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), považují trestné činy uvedené v hlavě V trestního zákoníku (§ 205 až § 232 trestního zákoníku).

Za trestné činy hospodářské se považují trestné činy uvedené v hlavě VI trestního zákoníku (§ 233 až § 271 trestního zákoníku).

Na osobu se hledí, jako by nebyla odsouzena, v případech, které stanoví trestní zákoník (§ 46 odst. 4, § 48 odst. 8, § 65 odst. 4, § 69 odst. 4, § 74 odst. 2, § 83 odst. 4, § 86 odst. 3 a § 105 - § 106). V těchto případech je uplatněn institut zahlazení odsouzení, kdy se osoba pro účely zákona o pohonných hmotách považuje za bezúhonnou.

Bezúhonnost celní úřad ověřuje

- a) u státních příslušníků České republiky nebo právnických osob, které mají pobyt nebo sídlo v České republice, z výpisu z evidence Rejstříku trestů,
- b) u cizích státních příslušníků nebo právnických osob se sídlem mimo území České republiky z výpisu z evidence Rejstříku trestů, tzn. evidence ve vztahu k rozhodnutím orgánů České republiky; dále celní úřad ověřuje bezúhonnost rovněž z rovnocenné písemnosti vydané státem, jehož je osoba státním příslušníkem, nebo ve kterém sídlí, a ve kterém se tato osoba v posledních 3 letech zdržovala, nebo sídlila nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce; písemnosti vydané jiným státem neopatřuje celní úřad, ale předkládá je celnímu úřadu žadatel, a to v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do českého jazyka; prohlášení o povinnosti předložit úředně ověřený překlad učiní celní úřad zveřejněním na své úřední desce a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- c) u osoby, která je státním příslušníkem České republiky a která se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce na území jiného státu, z výpisu z evidence trestů nebo rovnocenné písemnosti vydané tímto státem, a to v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do českého jazyka; výpisy a písemnosti vydané jiným státem předkládá celnímu úřadu žadatel,
- d) u osoby, která je nebo byla státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, nebo osoby, která má nebo měla bydliště v jiném členském státě Evropské unie než v České republice, namísto z písemností podle písmene b) nebo c) i z jiné písemnosti prokazující její bezúhonnost. Takovou písemností je písemnost podle ustanovení § 16g zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, které umožňuje na základě žádosti cizince vydat k výpisu z Rejstříku trestů i přílohu k tomuto výpisu, jež zahrnuje veškerá odsouzení cizince v ostatních členských státech Evropské unie, která jsou evidována příslušným orgánem jeho domovského státu.

Distributor pohonných hmot nemusí za osoby vykonávající významný vliv na řízení distributora pohonných hmot v případě státního příslušníka České republiky nebo právnické osoby, která má sídlo v České republice, dokládat bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů, neboť orgány Celní správy České republiky mají v souladu s ustanovením § 58 odst. 1 písm. l) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, možnost do něj nahlížet a zjistit si tuto informaci samy. Toto se netýká osob, které nemají v tuzemsku trvalý pobyt, přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů ani sídlo.

K žádosti o snížení kauce distributor pohonných hmot předkládá písemnosti podle písmen b), c) a d). Tyto písemnosti nesmějí být starší než 3 měsíce. Nevydává-li jiný stát písemnost podle písmen b), c) a d), je možné ji nahradit čestným prohlášením učiněným před notářem nebo orgánem příslušného státu.

Distributor pohonných hmot nemusí v souvislosti se snížením kauce uvádět údaje potřebné pro posouzení spolehlivosti z hlediska závažného porušení daňových a celních předpisů a zákona o pohonných hmotách, neboť potřebné údaje má celní úřad k dispozici.

V zájmu zachování právní jistoty a jednotnosti rozhodování celních úřadů jsou níže uvedena pravidla pro posuzování závažnosti porušení daňových nebo celních předpisů nebo zákona o pohonných hmotách.

Za závažné porušení daňových nebo celních předpisů nebo zákona o pohonných hmotách je pro účely posuzování spolehlivosti subjektu považována situace, kdy osoba, u níž se test spolehlivosti provádí,

- a) je/byla nespolehlivým plátcem podle § 106a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“). Vzhledem k tomu, že osoba má statut nespolehlivého plátce z titulu DPH, je zřejmé, že došlo z její strany k závažnému porušení daňových předpisů;
- b) je/byla nespolehlivou osobou podle § 106aa zákona o dani z přidané hodnoty;
- c) se zapojila do obchodů, u kterých existuje důvodná obava, že z nich nebude uhrazena daň, a celní úřad proto u této osoby vydal zajišťovací příkaz, který nebyl ve lhůtě uhrazen;
- d) porušila své zákonem stanovené povinnosti způsobem, který měl za následek vyměření daně podle pomůcek nebo doměření daně podle pomůcek oproti poslední známé dani nebo stanovení daně jejím sjednáním;
- e) závažně ztěžuje nebo ztěžovala, maří nebo mařila správu daní tím, že opakovaně včas nepodala daňové přiznání nebo hlášení a ke splnění této své ze zákona plynoucí povinnosti byla proto vyzvána celním úřadem; za naplnění opakovanosti se v tomto případě považuje, pokud tato situace nastala alespoň 2x v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců;
- f) se podílela na nelegálním skladování nebo dopravě nebo dovozu zboží; rozhodným okamžikem pro hodnocení je nabytí právní moci rozhodnutí, jímž je v případě dovozu subjektu stanoven celní dluh (rozhodnutí o přestupku - § 47 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů) nebo v případě skladování nebo dopravy stanovena spotřební daň ve výši 250 000 Kč a více;
- g) nakládala s padělanými nebo pozměněnými tabákovými nálepkami nebo kontrolními páskami ke značení lihu; rozhodným okamžikem pro hodnocení je nabytí právní moci rozhodnutí trestněprávní povahy (trestný čin, přestupek);
- h) je osobou, jíž byla uložena pokuta (za spáchaný delikt dle daňových nebo dle celních předpisů), jejíž horní hranice je zákonem stanovena na min. 250 000 Kč, případně dvě a více pokut, jejichž horní hranice je nižší než 250 000 Kč; rozhodným okamžikem pro hodnocení je nabytí právní moci rozhodnutí;

- i) záměrně prováděla nedovolenou výrobu mimo daňový sklad; rozhodným okamžikem pro hodnocení je nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla osobě stanovena daň z minerálních olejů, daň z lihu nebo daň z tabákových výrobků;
- j) vylučovala denaturační prostředky z denaturovaného lihu nebo pozměňovala vlastnosti lihu nebo odstraňovala značkování a barvení nebo značkování z minerálních olejů;
- k) nevede evidenci stanovenou právním předpisem nebo uloženou celním úřadem; zejména se jedná o případy, kdy osoba porušila povinnost vést účetnictví, a to správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů;
- l) měla u orgánů celní nebo finanční správy nedoplatek v minimální výši 50 000 Kč, který byl předmětem daňové exekuce;
- m) jinak závažně ohrožuje nebo porušuje řádný výkon správy daní;
- n) se dopustila přestupku podle § 9 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pohonných hmotách; rozhodným okamžikem pro hodnocení je nabytí právní moci rozhodnutí.

Celní úřad při posuzování porušení daňových nebo celních předpisů nebo zákona o pohonných hmotách vždy zohlední také jemu známé objektivní důvody hodné zvláštního zřetele, které vedly k porušení těchto předpisů. Může se jednat například o živelné pohromy, závažné zdravotní důvody, či jiné osobní překážky, které posuzované osobě bránily v řádném dodržování daňových nebo celních předpisů nebo zákona o pohonných hmotách. Totéž platí i u písmene d) s tím, že zde lze souvztažně v rámci úvahy o skutečnostech zřetele hodných vedle ostatních skutečností zohlednit případně i výši náhradním způsobem stanovené daně s tím, že za podstatnou se považuje zpravidla částka ve výši 50 tis. Kč.

Pokud právnická osoba závažným způsobem porušila daňové nebo celní předpisy nebo zákon o pohonných hmotách, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky spolehlivosti na osobu, která byla v době tohoto porušení v této právnické osobě statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, jako by je rovněž porušila. Pokud osoba závažným způsobem poruší zákon o pohonných hmotách, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky spolehlivosti na osobu, která byla v době tohoto porušení odpovědným zástupcem této osoby, jako by jej také porušila.

Za závažné porušení nelze označit každé porušení daných předpisů, ale pouze porušení, které dosáhne takové intenzity, že jej příslušný správní orgán shledá za významně ohrožující nebo porušující účel právní úpravy, jímž je zejména zamezení daňovým únikům a zamezení činnosti osob, které neposkytují dostatečné záruky, že budou činnost provádět v souladu s právními předpisy. Závažným porušením předpisů přitom může být i méně závažné, avšak opakované porušení, které v konečném důsledku může znamenat závažné porušení předpisů.